

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmana • Ombudsperson Institution

---

RAPORT ME REKOMANDIME

A.nr.235/2017

Fran Marniku

lidhur me zvarritjen e procedurës gjyqësore në vendosjen e lëndës AC.nr.724/2014 në Gjykatën e Apelit

**Për: Z. Hasan Shala, Kryetar
Gjykata e Apelit**

Prishtinë, më 17 korrik 2018

Qëllimi i raportit

1. Qëllimi i këtij raporti është tërheqja e vëmendjes së Gjykatës së Apelit lidhur me nevojën e ndërmarrjes së veprimeve përkatëse për shqyrtimin dhe vendosjen e lëndës AC.nr.724/2014, pa vonesa të mëtutjeshme.
2. Ky raport është i bazuar në ankesën individuale të z. Fran Marniku (në tekstin e mëtejshëm *ankuesi*) dhe mbështetet në faktet dhe provat e ankuesit, si dhe në shkresat e lëndës të cilat i posedon Institucionit i Avokatit të Popullit (IAP), lidhur me zvarritjen e procedurës gjyqësore për të vendosur në çështjen juridike, e cila ka të bëjë me kontest prone.
3. Lënda fillimisht është iniciuar nga ankuesi, me padinë e dorëzuar më 13 korrik 2011, në Gjykatën Themelore në Pejë. Më pas, pala e paditur, më 3 shkurt 2014, ka parashtruar ankesë në GJAP. Ankuesi për 7 vite është në pritje të vendimit nga gjykata, për lëndën që ende nuk është vendosur përfundimisht.

Baza ligjore

4. Sipas nenit 135, para. 3 të Kushtetutës: *“Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa, nëse vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga ana e organeve të administratës publike dhe organeve të tjera shtetërore.”*
5. Po ashtu, Ligji Nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit, neni 16 paragrafi 8, përcakton se: *“Avokati i Popullit mund të jap rekomandime të përgjithshme për funksionimin e sistemit gjyqësor. Avokati i Popullit nuk do të ndërhyjë në rastet dhe në procedura tjera ligjore që janë duke u zhvilluar para gjykatave, përveç rastit kur ka zvarritje të procedurave”.*

Përmbledhja e fakteve

Faktet, dëshmitë dhe informatat me të cilat posedon Institucioni i Avokatit të Popullit (IAP) mund të përmbledhen si në vijim:

6. Më 13 korrik 2011, ankuesi kishte parashtruar padi në Gjykatën Themelore në Pejë, kundër të paditurit N.M. me qëllim të vërtetimit të së drejtës së pronësisë.
7. Më 27 nëntor 2013, Gjykata Themelore në Pejë mori Aktgjykimin C.nr.168/2011, sipas të cilit aprovohet kërkesëpadija e ankuesit në tërësi e bazuar dhe vërtetohet e drejta e pronësisë në pronën e përbashkët, të blerë sipas kontratës së shitblerjes Vr.nr.2025, e datës 03 dhjetor 2002 dhe detyrohet i padituri N.M., që të paguajë taksën gjyqësore për lëshimin e këtij aktgjykimi në vlerë prej 50 euro, brenda periudhës kohore prej 15 ditësh, pasi që është bërë i plotfuqishëm aktgjykimi.
8. Më 3 shkurt 2014, i padituri N.M. parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit, e cila lëndë mori shenjën AC.nr.724/2014 kundër Aktgjykimit C.nr.168/2011, të datës 27 nëntor 2013.
9. Më 30 mars 2017, ankuesi parashtrroi ankesë në IAP kundër Gjykatës së Apelit, lidhur me zvarritjen e procedurës gjyqësore për shqyrtimin e lëndës AC.nr. AC.nr. 724/2014.
10. Më 19 maj 2017, Avokati i Popullit, i dërgoi letër Gjykatës së Apelit, për të kërkuar informata lidhur me veprimet që gjykata ka ndërmarrë apo që planifikon t'i ndërmarrë për shqyrtimin e çështjes së parashtruar nga ankuesi.

11. Më 16 qershor 2017, Avokati i Popullit, pranoi përgjigje nga Gjykata e Apelit, sipas së cilës *“kjo lëndë ka ardhur në këtë gjykatë më 3 mars 2014 dhe është ndarë në punë dhe pret në radhë për vendosje”*.
12. Më 17 janar 2018, përfaqësuesi i IAP u takua me njërin nga zyrtarët e Gjykatës së Apelit lidhur me rastin, i cili pohoi se rasti është ende në radhë për vendosje.

Instrumentet ligjore të zbatueshme në Republikën e Kosovës

13. Kushtetuta e Republikës së Kosovës, në nenin 21 thekson: *“Republika e Kosovës mbron dhe garanton të drejtat e njeriut dhe liritë themelore, [...]”*.
14. E drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, përcaktohet me nenin 31.1 të Kushtetutës: *“Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike”*, dhe paragrafi 2 përcakton *“Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj”*.
15. Ndërsa, neni 32 i Kushtetutës përcakton: *“Secili person ka të drejtë të përdor mjetet juridike kundër vendimeve gjyqësore dhe administrative të cilat cenojnë të drejtat ose interesat e saj/tij në mënyrën e përcaktuar me ligj”*.
16. Po ashtu, Mbrojtja gjyqësore e të drejtave, në nenin 54 të Kushtetutës, përcakton: *“Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes gjyqësore në rast të shkeljes ose mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me Kushtetutë ose më ligj, si dhe të drejtën në mjete efektive ligjore nëse konstatohet se një e drejtë e tillë është shkelur”*.
17. Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (KEDNJ) është dokument ligjor i zbatueshëm drejtpërdrejtë me Kushtetutën e Republikës së Kosovës dhe ka prioritet në rast konflikti, ndaj dispozitave e ligjeve dhe akteve të tjera të institucioneve publike¹. Neni 6, paragrafi 1 i KEDNJ garanton që: *“Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve civile, çdo njëri ka të drejtë për një proces të drejtë dhe të hapur brenda një afati të arsyeshëm kohor”*.
18. Ligji nr. 03/L-199 për Gjykatat, në nenin 7, par. 2 përcakton: *“Çdo person ka qasje të barabartë në gjykata dhe askujt nuk i mohohet e drejta në gjykim të drejtë në përputhje me procedurën e rregullt ligjore ose të drejtë në mbrojtje të barabartë me ligj. Çdo person fizik apo juridik ka të drejtë në gjykim të drejtë dhe brenda afatit të arsyeshëm kohor”*.
19. Ndërsa neni 7, paragrafi 5, Ligjit nr. 03/L-199 për Gjykatat, përcakton se *“Të gjitha gjykatat duhet të funksionojnë në mënyrë të shpejtë dhe efikase për të siguruar zgjidhjen e shpejtë të lëndëve”*.
20. Ligji nr. 03/L-006 për Procedurën Kontestimore (LPK), në nenin 10, par. 1 specifikon se *“Gjykata ka për detyrë të përpiqet që procedura të zhvillohet pa zvarritje dhe sa më pak shpenzime, si dhe të bëjë të pamundur çdo shpërdorim të të drejtave procedurale që u takojnë palëve sipas këtij ligji”*.

---

¹ Kushtetuta e Republikës së Kosovës, neni 22

21. Ndërsa neni 441, par.1, shprehimisht përcakton se: “Seanca për shqyrtim kryesor të çështjes nuk mund të shtyhet për kohë të pa caktuar”. Par.2 i po të njëjtit nen përcakton po ashtu se: “Seanca kryesore dëgjimore nuk mund të shtyhet më shumë se tridhjetë (30) ditë [...]”.

Analiza ligjore

22. Ankuesi pretendon se në çështjen e tij, gjyqësori ka dështuar në sigurimin e një procesi të rregullt, të drejtë, brenda afatit të arsyeshëm ligjor dhe të drejtës për mjete efektive juridike, të paraparë me nenin 31 dhe 54 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenin 6 paragrafi 1 dhe nenin 13 të KEDNJ, si dhe nenin 10 paragrafi 1 i LPK, duke u nisur nga fakti se procedura gjyqësore në çështjen e ankuesit po zgjatë për më shumë se 7 vite.
23. Avokati i Popullit përkujton se gjykata ka për detyrë që procedura gjyqësore të zbatohet, pa ndonjë zvarritje të paarsyeshme. Nga informatat në dispozicion, ankuesi me veprimet/mosveprimet e tij, nuk i ka kontribuar zvarritjes së procedurës, ndërsa zvarritjet pa një vendim përfundimtar i kanë kontribuar shkeljeve të të drejtave për mbrojtje gjyqësore, me nenin 54 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës.
24. Avokati i Popullit përkujton që, praktika gjyqësore e GJEDNJ ka vërtetuar se kohëzgjatja e procedurës llogaritet nga koha e inicimit të procedurës gjyqësore (shih aktgjykimin *Moldovan dhe të tjerët kundër Rumanisë*, më 12 korrik 2005 dhe aktgjykimin, *Sienkiewicz kundër Polonisë*, më 30 shtator 2003), deri në kohën kur çështja ka përfunduar dhe/ose aktgjykimi është ekzekutuar (shih, aktgjykimin *Poitier kundër Francës*, më 8 nëntor 2005). Në rastin e ankuesit procedura gjyqësore është iniciuar më 13 korrik 2011, në Gjykatën Themelore në Pejë.
25. Në raste të shumta, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ) ka theksuar se e drejta e palës që çështja e tij të vendoset në afat të arsyeshëm kohor, paraqet element qenësor të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
26. Po ashtu, Avokati i Populli vëren se, sipas të drejtës precedente të GJEDNJ-së, “arsyeshmëria” e kohëzgjatjes së procedurave duhet të vlerësohet duke iu referuar kritereve si: kompleksiteti i rastit, sjelljet e ankuesit dhe sjelljes së autoriteteve përkatëse dhe se çfarë ishte në rrezik për aplikuesin në çështjen në fjalë” (GJEDNJ [Dhoma e Madhe], *Frydlender v. France*, Aplikimi Nr. 30979/96 (2000)), par. 43, duke cituar (GJEDNJ [Dhoma e Madhe], *Comingersoll S.A. v. Portugal*, Aplikimi Nr. 35382/97, par. 19 (2000), par. 19).
27. Prandaj, duke u nisur nga praktika gjyqësore e GJEDNJ, Avokati i Popullit vëren se, zvarritja procedurale për periudhën që nga inicimi i padisë më 13 korrik 2011, e deri më tani, 7 vjet më pas, paraqet shkelje të nenit 6 të KEDNJ.
28. GJEDNJ, në rastin *Zimmerman dhe Steiner kundër Zvicrës*, ka theksuar se një ndër faktorët që duhet të merret në konsideratë është edhe sjellja e autoriteteve kompetente gjyqësore dhe administrative dhe se është përgjegjësi e gjykatës që ta organizojë punën e saj në atë mënyrë që individët të informohen për përparimin dhe rezultatet mbi çështjet e tyre brenda një kohë të arsyeshme. (Aktgjykim *Zimmermann dhe Steiner kundër Zvicrës*, 13 korrik 1983).
29. Sipas praktikës së GJEDNJ (shih *Poiss v. Austria*, § 50; *Bock v. Germany*, §35), llogaritja e kohës për trajtim të një rasti gjyqësor fillon nga momenti i paraqitjes së padisë pranë gjykatës kompetente, e që në rastin konkret, nisur nga rrethanat e rastit, mund të

konsiderohet data 13 korrik 2011, kur ankuesi ka paraqitur padi në Gjykatën Themelore në Pejë. Më 3 shkurt 2014, pala e paditur ka parashtruar ankesë në GJAP. Pra, ankuesi për 7 vite është në pritje të vendimit nga gjykata dhe deri në ditën e publikimit të këtij raporti, nuk është marrë ndonjë vendim përfundimtar lidhur me çështjen e ankuesit.

30. Lidhur me pretendimin e ankuesit për mungesë të mjeteve efektive lidhur me shqyrtimin e zvarritjes së procedurës, Avokati i Popullit vëren se GJEDNJ në jurisprudencën e saj, e rithekson se kërkesat e nenit 13 dhe efekti i këtij neni, është që të kërkojë që një dispozitë e një mjeti vendor të merret me substancën e "*një ankese të kontestueshme*" sipas Konventës dhe të lejojë lehtësimin përkatës (shih, p.sh. aktgjykimi në rastin *Kaya kundër Turqisë*, më 19 shkurt 1998). Çfarëdo mjeti i tillë duhet të jetë efektiv si në praktikë ashtu edhe në ligj (shih, p.sh. aktgjykimi në rastin *Ilhan kundër Turqisë*, më 27 qershor 2000). Lidhur me ankesën për zvarritje të procedurës, Avokati i Popullit përkujton se "mjetet efektive" në kuptim të nenit 13 do të duhej që të kishin qenë në gjendje ta parandalojnë shkeljen e pohuar ose vazhdimin e saj, ose për të ofruar përmirësimin adekuat për çfarëdo shkelje që tashmë kishte ndodhur (shih, aktgjykimi i lartpërmendur *Kudla kundër Polonisë, paragrafi 158*).
31. Prandaj, neni 13 ofron një alternativë, ashtu që një mjet ankimi është efektiv nëse mund të përdoret ose për të përshpejtuar marrjen e një vendimi nga gjykatat që shqyrtojnë çështjen, ose për t'u siguruar palëve ndërgjygjëse një adresim të përshtatshëm për vonesat që kanë ndodhur tashmë (shih *Kudla ibid.*, § 159: *Mifsud kundër Francës (GC)*, nr.57220/00, § 17, ECHR 2002-VIII).
32. Avokati i Popullit vëren se neni 13 i KEDNJ pasqyron në mënyrë të drejtpërdrejtë obligimin e shtetit që fillimisht dhe në mënyrë primare të mbrojë të drejtat e njeriut, përmes sistemit të tij ligjor, duke vendosur me këtë rast një garanci shtesë për të siguruar që individi gëzon të drejtat në mënyrë efektive. Nëse shikohet nga kjo perspektivë, e drejta e një individi për proces të rregullt brenda një kohe të arsyeshme do të jetë më pak efikase nëse nuk ekziston mundësia që së pari ta parashtrorë këtë ankesë pranë një autoriteti vendor. Kërkesat e nenit 13 përkrahin ato të nenit 6 (shih, aktgjykimin *Kudla vs Poland*). Kështu, neni 13 garanton një mjet ankimi efektiv pranë një autoriteti vendor për një shkelje të pohuar të kërkesave të nenit 6 për ta shqyrtuar një rast brenda një kohe të arsyeshme.
33. Sa i përket zbatueshmërisë së nenit 13, Avokati i Popullit përkujton se Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut disa herë e ka theksuar se vonesat e mëdha në administrimin e drejtësisë lidhur me palët kontestuese, të cilat nuk kanë mjete, përbëjnë kërcënim për sundimin e ligjit brenda rendit vendor ligjor (shih aktgjykimin në rastin *Bottazi kundër Italisë*, më 28 korrik 1999, dhe Aktgjykimin në rastin *Di Mauro kundër Italisë*, më 28 korrik 1999). Në rastin e ankuesit, lënda është në pritje për vendosje në Gjykatën e Apelit, që nga 3 shkurt 2014, dhe nuk është zhvilluar asnjë seancë.

Konstatimet e Avokatit të Popullit

34. Avokati i Popullit, nga faktet, dëshmitë dhe informatat që ka në dispozicion, konstaton se zvarritja e rastit të ankuesit për 7 vite nga gjykatat, paraqet shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe proces të rregullt, brenda një afati të arsyeshëm kohor, të përcaktuar dhe të mbrojtur me nenin 31 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe nenin 6 të KEDNJ.

35. Po ashtu, Avokati i Popullit konstaton se ka pasur shkelje të së drejtës për mjete efektive juridike të mbrojtura me nenin 32 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe nenin 13 të KEDNJ.

Avokati i Popullit, në pajtim me nenin 135, paragrafi 3, të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, dhe nenin 16, paragrafi 8 të Ligjit nr.05/L-019 për Avokatin e Popullit, bazuar në analizën ligjore të mësipërme, duke iu referuar argumenteve të lartpërmendura, dhe me qëllim të përmirësimit të punës në sistemin gjyqësor të Kosovës:

REKOMANDON

Gjykatën e Apelit që t'i ndërmarrë të gjitha veprimet përkatëse ligjore, për shqyrtimin dhe vendosjen e lëndës AC.nr.724/2014, pa vonesa të mëtutjeshme.

Në pajtim me nenin 132 paragrafi 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe nenin 28 të Ligjit nr.05/L-019 për Avokatin e Popullit, Ju lutemi që të na informoni për veprimet që do të ndërmerrni, lidhur me këtë çështje, brenda një afati të arsyeshëm kohor, por jo më gjatë se **tridhjetë (30) ditë** nga dita e pranimit të këtij raporti.

Me nderime,

Hilmi Jashari

Avokat i Popullit